

מרדכי הורוביץ על המחנק

שיכול לעשות לך קשיים ואף לטרפד את יוזמתך כולה, אם לא תתייחס אליו בכבוד מופרז שאין הוא ראוי לו.

המנטאליות הגלותית הזאת היא שר-שה של הביורוקרטיה הישראלית. זו ה-ביורוקרטיה שהמימסד קידש עליה מלחמה בשבועות האחרונים. אבל ה-מימסד הישראלי לכל שלוחותיו חולק ב-מנטאליות הקטנונית, הגלותית, הבלתי-מפגנת הזאת, היוצרת פה מחנק שמב-ריח מכאן את המשקיעים ואת מיטב הנוער. אי אפשר לבוא בטענות אל היור-דים ולקרוא להם בשמות גנאי כמו "נמולת של נמושות", כשהכל פה דחוס כל כך, קשה כל כך עד שאי אפשר ממש לזוז בלי כמה וכמה רשינות ואישורים. אם המימסד הוא שיוזם מלחמה בביור-קראטיה, משמע שגם הוא מתחיל להי-תנק באווירה שהוא עצמו יצר. לעתים קרובות, יחסית, אנו נתקלים בתופעה של גולם שקם על יוצרו. כשמעון פרס יוצא למלחמה בביורוקרטיה זהו מקרה נדיר של יוצר שקם על הגולם שלו. ממש אדם שנשך כלב.

"חוד החנית", כמי שעשה כסף, או כמי

המותחן-בהמשכים המתפרסם בעי-תונות הישראלית דבר יום ביומו מזה שבועות אחדים, נעצר מדי יום ו' באיזה שלב מותח במיוחד, כגון: האם יעמידו את יאיר וחבריו לדן? האם יאיר וחבריו יקימו את העמותה שלהם? האם יאיר וחבריו יתחילו למכור חולצות ומחזיקי מפתחות עם סמל "חוד החנית"?

בשבוע הבא יתברר לציבור להוט וק-צר רוח כי: כן - יעמידו את יאיר וחבריו לדן; וכי לא - יאיר וחבריו לא הקימו את העמותה שלהם. מכאן עולה המסק-נה החד-משמעית שאף אחד משני הצד-דים, המימסד ו"חוד החנית", אינו מבין את המהות שהוא מייצג ואת התופעה שבפניה הוא ניצב.

בייחוס הכללי שמקרה "חוד החנית" עורר בארץ, יותר מדי גורמים היו יוצאים מתוסכלים אלמלא הועמדו אנשי החב-רה לדן. אחד הגורמים העיקריים שחר-צו לשבט את דינם של אנשי "חוד החנית" היתה כותרת ראשית מן הימים הרא-שונים של החניגה: "יאיר קליין קיבל שמונה מאות אלף דולר". זה דבר שלא סולחים פה: סתם אדם שעושה כסף. וזו-מה לעשיית כסף יש להגביל בתוך מעיל-לחץ של מאה רשינות ממאה גורמים. בכל תחנה בדרך החתחתים שיוזם צריך לעבור עליו ללמוד מחדש את האמת ה-ישראלית הגדולה: אתה אומנם עושה את הכסף אבל לא אתה הבוס. הבוס הוא מי

179

לפי הודעת דובר צה"ל והמשטרה נרצחו בשבוע האחרון 8 אנשים. שבעה ערבים בשטחים בנוסף על פועל בניין יהודי בתל-אביב. ספירת "ריעה אחרת" מראה, כי מאז פרוץ מאורעות האלימות הער-בית ב-9.12.87 קטל הטרור 179 איש ואישה, ערבים ויהודים, לפי הפרוט הבא:

- 134 ערבים נרצחו, נורו ונשרפו בידי אחיהם.
- 45 יהודים נרצחו.
- 1 חייל ישראלי נעדר.

שטבע מיל. אין זה אלא מחוייב המציאות כי ככל שהמדינה תהיה יותר ויותר מעורבת בחיי החברה והכלכלה, כך יונק החופש, למען מיפלצת הביורוקרטיה.

הביורוקרטיה איננה מכת-טבע אלא תוצר של פילוסופיה פוליטית הגורסת כי האזרחים הקטנים צריכים שילטון פטרונאליסטי שיד-אג למחסורם. השילטון אכן רואג להם, חומס את כספי משלם המיסים, ומריץ את האזרח בין משררי הביורוקרטיה השונים.

אפשר גם אחרת. אפשר גם פחות מיסים ופחות פקידים. פחות שילטון ויותר חברה חופשית. אך מי שרגיל מימי בראשית לעבוד את עגל הזהב או ליתר דיוק נזם באף החזיר, בצר לו לא ינפץ את כבליו, אלא יצעק לארזנו, "הב עוד ועוד..."

יוסף ברנע

עבודות

לפני מאה ושלושים שנה כתב ג.ס. מיל כי כל פעם שמוסיפים לממשלה עוד תפקיד על תפקידיה, מתרחבת השפעתה של זו על תקוותיהם ודאגותיהם של בני-אדם. הפעילים ושואפי-הגדולות שבהם הולכים ונהפכים יותר ויותר לאוכלי לחמה של הממשלה, או של מפלגה זו או אחרת השואפת לשלטון. הפילוסוף הבריטי הזהיר מסכנת הביורוקר-טיה ומאימה על החירות. בימים אילו שמפ-לגות השילטון מתגוששות סביב התוכנית להקמת בירוקרטיה חדשה למלחמה בזו הישנה, ראוי לחזור ולעיין באמיתות הנצה

יאיר קליין, מעריב

יאיר קליין

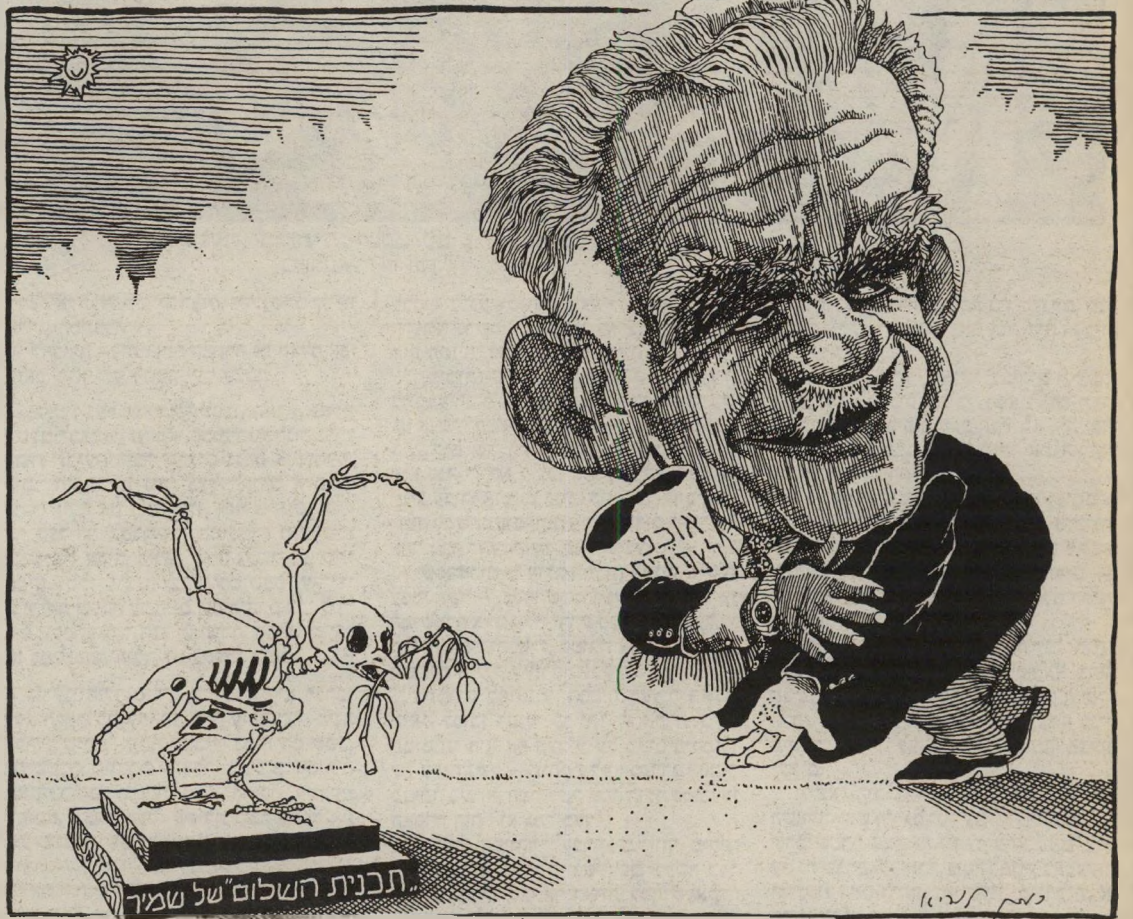
אין מחילה להצלחה

שנחשב כאילו עשה כסף, הוא איננו סיפור-הצלחה. הצלחה זו הושגה ללא רשינות וללא ליטוף האגו של שרים ופ-קידות בכירה. ממש הצלחה מחוץ לרחם. "חוד החנית" עורר יותר מדי קינאה, גרם יותר מדי כאב לב ליותר מדי נמושות המרכזות בדיהן יותר מדי סמכויות. נמושות אלה הן שהחליטו השבוע להעמיד את "חוד החנית" לדן.

ואולם מימסד זה של פרנסים גלותיים אינו תופס בפני מה הוא עומד. זרם בלתי פוסק של נוער שוצף והרפתקני נפלט מדי שנה מיחידות העילית של צה"ל. הנוער הזה לא יסכים לנשום את המחנק השורר בארץ. חברות כמו "חוד החנית" הן המו-צא הטבעי למרץ שלו. הוא מזהה ב-אינסטינקט בוטח, אך עמום לפי שעה, את האפשרויות הצפויות במצב לעצמו ולמדינה. אלה אפשרויות מרהיבות ונש-גבות. המודעות להן נמצאת רק בראשית גיבושה. כשמודעות זו תגיע לגיבושה המלא, הנוער הזה יגרוף מזרכו כל מי ומה שיעמוד לו למכשול.

פרשת "חוד החנית" נתנה פשפוף חזק בצומת עצבים דלוק וכאוב. התגובה המאנית של החברה הישראלית חשפה על אודותיה יותר ממה שניתן היה ללמוד עליה במשך עשרות שנים. (תלאותיהם של יאיר וחבורתו במש-טרת ישראל, תמיהותיו של שועלי, האם יש ליאיר ולחבורת "חוד החנית" סיכוי למשפט הוגן במדינת ישראל, מדוע יאיר וחבריו לא יקימו את העמותה שלהם - על כל זה ועוד בשבוע הבא.)

רענון לוריא מדבר:

"בינתיים אני אגרה לו את התיאבון"